

Lausunto

31.01.2022

Asia: VN/4118/2019

Lausuntopyyntö parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän mietinnöstä, luonnos hallituksen esitykseksi avoimuusrekisterilaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kannatatteko avoimuusrekisterin perustamista Suomeen?

Kyllä

Mikä esillä olevista kolmesta avoimuusrekisterin soveltamisalavaihtoehdosta tulisi valita (eli mihin tahoihin kohdistuvaa lobbausta ilmoitusvelvollisuuden tulisi koskea)?

Eduskunta, ministeriöt ja valtion virastot

Yleiset huomiot esityksestä

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua kansallisen avoimuusrekisterin valmisteluun liittyen. Kuluttajaliitto antaa lausuntonsa sekä kuluttajien etuja valvovana tahona sekä edunvalvontaa itse harjoittavana järjestönä ja esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Avoimuuden lisääminen yhteiskunnassa on tärkeää ja siksi avoimuusrekisterin käyttöönotto on kannatettavaa. Kuluttajille tämä mahdollistaisi lisätietojen saamisen päätöksenteon taustoista ja tahoista, jotka ovat pyrkineet vaikuttamaan päätöksentekoon. On tärkeää, että päätöksentekijöillä on mahdollisuus käydä keskustelua kansalaisia edustavien järjestöjen kanssa ja tämän vuoksi on tärkeää, että avoimuusrekisterin käyttöönotto ei vaikeuta tätä tai tee dialogin käymistä järempiksi. Tämän vuoksi on perusteltua, että käyttöön ei oteta tapaamispäiväkirjamallista rekisteriä.

Parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijoiden laatima mietintö on hyvin valmisteltu. Järjestön näkökulmasta se sisältää hyviä konkreettisia esimerkkejä ehdotettuun lainsäädäntöön liittyvistä tulkintatilanteista. Kuluttajaliitto kuitenkin yhtyy esityksessä esille tuotuun, että käytännön elämässä rajanvedon haasteita varmasti syntyy.

Jotta hallinnollinen taakka, erityisesti pienille järjestöille, ei muodostu kohtuuttomaksi, toivomme, että jatkovalmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota tiedon toimittamisen helppouteen. Raportoinnista on tehtävä helppoa. Lisäksi viranomaisille on taattava riittävät resurssit rekisterivelvollisten neuvontaan etenkin rekisterin käyttöönoton ja ensimmäisten raporttien palautusten yhteydessä.

Kuluttajaliitto on kiinnittänyt huomiota, että sääntely ei koskisi ruohonjuuritason kansalaistoimintaa tarkoittaen enemmän järjestäytymätöntä kansalaisaktiivisuutta. Käsityksemme mukaan järjestöpuoli on kehittymässä siihen suuntaan, että yhä enemmän toimitaan neljännellä sektorilla, kampanjoidaan ja ajetaan jotakin asiaa väljemmissä rakenteissa kuin perinteisissä yritys- ja yhteisömuodoissa, mutta kuitenkin toisinaan erittäin ammattimaisesti. On epäselvää jääkö tästä näkökulmasta jotain olennaista sääntelyn ulkopuolelle.

Meriranta Emmi
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry